

Vieraslajiasioiden neuvottelukunnan kokous 15.12.2020

Vieraslajiasioiden neuvottelukunnan toisen toimikauden yhdeksännessä kokouksessa esiteltiin vieraslajiviestintäkampanjan lähtökohdat, uudistettu vieraslajit.fi-sivusto sekä sivustolle lisättävät uudet vieraslajit. Kokouksessa kuultiin tilannekatsaukset käynnissä olevista vieraslajihankkeista (EU-HAVI3, Vieraslajijätetoimintamalli, ViekasLIFE). Lisäksi käytiin läpi viestintäjohtajan tilannekatsaus ja ajankohtaisia vieraslajiasioita. Osallistujia paikalla oli 39. Kokous pidettiin etäyhteyksien välityksellä.

Liisa-Maija Aukia (Luke) esitteli **kevään 2021 vieraslajiviestintäkampanjan** lähtökohtia ja suunnittelua. Kampanjan päätavoitteena on tietoisuuden lisääminen vieraslajeista, havaintojen määrän lisäys sekä torjuntatoimien lisääminen ja yhteistyön vahvistaminen. Kohderyhmänä on kotipuutarhurit ja muut, joilla on oma piha tai palsta. Suunnittelu jatkuu työpajassa tammikuussa ja kampanja toteutetaan keväällä ja alkukesällä 2021. Maaseudun tulevaisuuden toukokuun tiedeosioon on suunniteltu vieraslajiteema, johon olisi tulossa myös juttu kampanjasta.

Kari Lahti (Luomus) kertoi **vieraslajit.fi-sivuston uudistusprosessista**, joka on saatu päätökseen loppuvuodesta. Luomus on vastannut sivuston teknisestä toteutuksesta ja Luke sivuston tietosisällöstä. Sivustoon on tehty tiedonhallinnan ja sisällön kannalta merkittäviä uudistuksia. Uudet ominaisuudet liittyvät mm. lajien ryhmittelyyn ja havaintojen näkymiseen. Lisäksi on tehty kieliversiot. Ruotsinkielistä materiaalia ja lajikortteja on jonkin verran, mutta englanninkielinen osuus on vielä suppea. Sivusto julkaistaan virallisesti 20.1.2021. Palautetta sivustosta voi lähettää osoitteeseen vieraslajiportaali@luke.fi.

Miia Jauni (Luke) esitteli **uudet vieraslajit.fi-sivustolle lisättävät lajikortit**: täpläkauris (ent. kuusipeura), *Drosophila suzukii* (täplämahlakärpänen), *Leptoglossus occidentalis* -lude ja lepäntaanne, ja niistä käytiin yleistä keskustelua. Lisäksi todettiin, että tärkeimpiä lajikortteja on käännetty ruotsiksi, ja lajikortteja päivitetään tarpeen mukaan.

Erja Huusela ja Lauri Urho (Luke) esittelivät tilannekatsauksen **EU-HAVI3-hankkeesta**, jossa on selvitetty EU:n vieraslajiluettelon toisen täydennysluettelon lajien levinneisyyttä, leviämisyhteyksiä, riskejä ja torjuntatoimien priorisointia. Täydennysluettelon lajeista vain aurinkoaahven on Suomessa vakiintunut, joten sille hankkeessa tehtiin tarkempi levinneisyys selvitys ja laadittiin priorisoidut hallintatoimenpide-ehdotukset. Muista lajeista haisujumaltenpuuta, japaninhumalaa ja brasilianvesiasteria on käytetty satunnaisesti puutarha- tai akvaariokasveina. Raportti hankkeesta

julkaistaan tammikuussa 2021 Luken julkaisusarjassa, ja hallintasuunnitelmaehdotus toimitetaan maa- ja metsätalousministeriöön kuulemismenettelyn valmistelua varten.

Eeva-Maria Tuhkanen (Luke) antoi tilannekatsaus siitä, mitä **vieraslajijätetointamallin** osalta on syyskuun vieraslajineuvottelukunnan kokouksen jälkeen tapahtunut. Loka-marraskuussa on pidetty palaveriteita, joissa on erityisesti keskitytty lainsäädännön tulkintaan ja lupaehtoihin. Tarkentavia palaveriteita on pidetty myös HSY:n kanssa. Toimintamalli on ollut kommenttikierroksella yhteistyötoimijoilla ja neuvottelukunnalla, ja sitä muokataan kommenttien pohjalta vielä joulukuussa. Lopullinen toimintamalliehdotus julkaistaan Luken julkaisusarjassa tammikuussa 2021. Selvitettävää jää vielä, joten mahdollinen jatkohanke olisi tarpeellinen ja tulisi valmistella yhteistyönä yhteistyöverkostoissa.

Markus Seppälä (SLL) piti katsauksen **ViekasLIFE-hankkeen** edistymisestä. Hanke järjesti joulukuussa 2019 erillisen työpajan, jossa syntyi 33 toimenpide-ehdotusta vieraslajien torjuntaan. Toinen työpaja siirtyi keväältä 2020 keväälle 2021. Martat siirsivät suunnitellut vieraslajikoulutukset verkkoon: sieltä löytyvä vieraslajeja koskeva kurssi on ilmainen ja kaikille avoin, mutta vaatii rekisteröitymisen. Hankkeessa on laadittu myös vieraslajitalkoojärjestäjän opas. Lisäksi on pidetty talkoita ja edistetty torjuntaa useassa kohteessa. Koronasta huolimatta ViekasLIFE pystyi järjestämään 13 live- tai etätilaisuutta, joihin osallistui yli 300 henkilöä. Vieraslajiseminaari järjestettiin 18.8.20 yhdessä Rannikko-LIFE-hankkeen kanssa. Lisäksi Lukessa valmistui julkaisu koivutislenesteen potentiaalista jättiputken torjunnassa. Hankkeen internetsivut integroidaan uuteen vieraslajiportaaliin. Lisäksi alkuvuodesta 2021 on iNaturalist-sovellukseen tulossa oma projekti vieraslajihavaintoja varten.

Heikki Nuorteva (Luke) antoi **tilannekatsauksen viestintäjaoston toimista**. Viestintäjaoston on koettu olevan hyvä alusta vapaalle keskustelulle vieraslajeihin ja niiden viestintään liittyen. Viimeisimmässä kokouksessa keskusteltiin uudistuneesta vieraslajit.fi-sivustosta ja sen testaamisesta. Suurin osa jaoston jäsenistä on mukana kevään 2021 vieraslajiviestintäkampanjassa. Koronasta huolimatta torjuntakampanjoita on pidetty kesän aikana eri puolilla Suomea. Viestintäjaoston puheenjohtajuus vaihtuu: vuonna 2021 puheenjohtajan toimii Markus Seppälä (SLL). Keskustelussa tuotiin esiin, että Itämeren vieraslajeista tehtiin SYKE:ssä tiedote, joka löytyy myös vieraslajit.fi-sivustolta.

Ajankohtaisissa vieraslajiasioissa esillä olivat vieraslajilainsäädännön tilannekatsaus, EU:n vieraslajitiedefoorumin ja vieraslajityöryhmän katsaukset, vieraslajihankehaku sekä aasianrunkojääräkartoitus.

Muissa asioissa tuli esiin purppuranahakan potentiaaliset käyttömahdollisuudet kurturuusun torjunnassa.